

<p>Nazwa projektu Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości kwoty bazowej w 2027 r.</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Sprawiedliwości – ministerstwo wiodące Ministerstwo Finansów – ministerstwo współpracujące</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu <u>Pod względem legislacyjnym i merytorycznym:</u> Arkadiusz Myrcha, Sekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu <u>Opiekun legislacyjny:</u> Wojciech Ulitko, Zastępca Dyrektora Departamentu Legislacyjnego e-mail: sekretariat.dl@ms.gov.pl, tel. 22 52 12 764</p> <p>Anna Malinowska-Hussain, główny specjalista, Departament Legislacyjny e-mail: Anna.Malinowska-Hussain@ms.gov.pl, tel. 22 52 12 229</p> <p><u>Opiekun merytoryczny:</u> Artur Strumnik, Dyrektor Departamentu Budżetu i Inwestycji e-mail: sekretariat.dbi@ms.gov.pl, tel. 22 52 12 544</p>	<p>Data sporządzenia 22.06.2026 r.</p> <p>Źródło: art. 20 ust. 5 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2026 r. poz. 44)</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Sprawiedliwości: B993</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 20 ust. 5 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej¹, zgodnie z którym Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budżetu corocznie określa, w drodze rozporządzenia, wysokość kwoty bazowej, mając na względzie limity wydatków, o których mowa w art. 28 ustawy, oraz potrzebę zapewnienia właściwej organizacji systemu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i edukacji prawnej.

Od 2016 r. wysokość kwoty bazowej wzrosła o 22,5 %, lecz inflacja oraz wzrost wynagrodzeń w gospodarce narodowej sprawiły, że wynagrodzenia wykonawców świadczących usługi w ramach nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego mają mniejszą siłę nabywczą. Minimalne wynagrodzenie w 2026 r. wzrosło o prawie 160 % w stosunku do minimalnego wynagrodzenia w roku 2016, a przeciętne wynagrodzenie o 120 % w okresie pomiędzy 2016 a 2025 rokiem.

W ustawie budżetowej na rok 2026 kwota dotacji została zabezpieczona na poziomie 112 301 tys. zł z przeznaczeniem na funkcjonowanie 1 483 punktów, a zgodnie z treścią obecnie obowiązującego rozporządzenia² w 2026 r. kwota bazowa stanowiąca podstawę ustalenia wysokości dotacji na finansowanie zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej została określona na poziomie 6 310 zł.

Stosownie do art. 28 ust. 2 pkt 2 ustawy maksymalny limit wydatków budżetu państwa na rok 2027 został określony na poziomie 115 222 576 zł.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Wydanie projektowanego rozporządzenia i określenie wysokości kwoty bazowej na rok 2027 jest niezbędne do wyliczenia wysokości dotacji na finansowanie zadań polegających na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej, ponieważ zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy kwota bazowa stanowi podstawę ustalenia dotacji.

¹ Dz. U. z 2026 r. poz. 44, (dalej: „ustawa”).

² Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 września 2025 r. w sprawie wysokości kwoty bazowej w 2026 r. (Dz. U. z 2025 poz. 1255).

Zgodnie z projektowanym rozporządzeniem w 2027 r. **kwota bazowa** stanowiąca podstawę ustalenia wysokości dotacji na finansowanie zadań, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy, **wyniesie 6 487 zł**, co stanowi wzrost o 2,8 % w porównaniu do kwoty ustalonej na rok 2026.

Kwota dotacji (w zaokrągleniu do tysięcy złotych) po ustaleniu kwoty bazowej na rok 2027 na tym poziomie wyniesie 115 216 tys. zł i nie spowoduje przekroczenia limitu określonego w ustawie.

Nie ma możliwości podjęcia alternatywnych, w stosunku do projektowanych rozwiązań, działań umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Projektowane rozwiązania ze względu na stopień szczegółowości nie były poddawane analizie prawnoporównawczej.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Punkty świadczące usługi w ramach nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego	1480	Ministerstwo Sprawiedliwości	Zmniejszenie liczby punktów – z uwagi na liczbę mieszkańców powiatów (na 31.12.2025 r.), w 2027 r., niezbędne będzie utworzenie 1 480 punktów. Zmiana ogólnej kwoty dotacji wynikającej z projektowanej wysokości kwoty bazowej.
Adwokaci i radcowie prawni	23 552 adwokatów wykonujących zawód 43 538 radców prawnych wykonujących zawód <i>(dane na 2.06.2026 r.)</i>	Krajowy Rejestr Adwokatów i Aplikantów Adwokackich Krajowa Izba Radców Prawnych	Utrzymanie wynagrodzeń w ramach dotacji dla adwokatów i radców udzielających porad i świadczących poradnictwo w punktach.
Organizacje pozarządowe prowadzące punkty nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego	Brak danych	Brak danych	Utrzymanie dotacji dla organizacji prowadzących punkty nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404) oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677 z późn. zm.).

W ramach opiniowania projekt został przekazany:

- 1) Radzie Nieodpłatnej Pomocy Prawnej oraz Edukacji Prawnej;
- 2) Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) Urzędowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
- 4) Naczelnej Radzie Adwokackiej;
- 5) Krajowej Radzie Radców Prawnych;
- 6) Krajowej Radzie Doradców Podatkowych;
- 7) wojewodom.

W ramach konsultacji publicznych projekt został przekazany:

- 1) Związkowi Powiatów Polskich;
- 2) Związkowi Województw Rzeczypospolitej Polskiej.

Czas trwania opiniowania i konsultacji publicznych wyznaczono na 10 dni od dnia udostępnienia projektu w RCL-RPL.

Ponadto projekt został przesłany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Wyniki opiniowania i konsultacji publicznych zostały omówione w raporcie z konsultacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2026 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania	<p>Projektowana regulacja nie wpłynie na sektor finansów publicznych.</p> <p>Stosownie do art. 28 ust. 2 pkt 2 ustawy maksymalny limit wydatków budżetu państwa na rok 2027 został określony na poziomie 115 222 576 zł, a skutki finansowe projektowanej regulacji wyniosą 115 216 tys. zł, co oznacza, że zaproponowana wysokość kwoty bazowej nie spowoduje przekroczenia określonego limitu wydatków na ten cel.</p> <p>Proponuje się ustalenie kwoty bazowej na rok 2027 na poziomie 6 487 zł, co pozwoli na wykorzystanie limitu środków na rok 2027.</p>												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Stosownie do przepisów art. 20 ust. 2 i 3 ustawy, podstawę ustalenia wysokości dotacji stanowi kwota bazowa, natomiast kwota dotacji stanowi dwunastokrotność iloczynu kwoty bazowej i mnożnika.</p> <p>Jak zostało wskazane w pkt 2 OSR – proponuje się, aby w 2027 r. kwota bazowa stanowiąca podstawę ustalenia wysokości dotacji na finansowanie zadań, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy, wynosiła 6 487 zł.</p> <p>Do wyliczenia mnożnika przyjmuje się liczbę mieszkańców powiatu, przyjętą według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy o dwa lata, ustaloną przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, którą dzieli się przez 25 000 (mnożnik nie może być mniejszy niż 2 i większy niż 35, zaokrągla się go do liczby całkowitej w górę, jeżeli pierwsza cyfra po przecinku jest równa lub wyższa niż 5, albo w dół – jeżeli pierwsza cyfra po przecinku jest niższa niż 5).</p>												

Na podstawie otrzymanych danych z Głównego Urzędu Statystycznego, liczba mieszkańców powiatów na dzień 31 grudnia 2025 r. wynosiła 37 332 510, co oznacza, że w 2027 r. niezbędne będzie utworzenie 1 480 punktów, czyli o trzy mniej niż w 2026 r.

W poszczególnych województwach liczba punktów w 2027 r. przedstawiać się będzie następująco:

Liczba punktów nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego według województw w 2025 i 2026 r.

Województwo	Liczba punktów w roku 2025	Liczba punktów w roku 2026	Zmiana liczby punktów
dolnośląskie	116	116	bez zmian
kujawsko-pomorskie	83	82	- 1 (miasto Grudziądz – było 4 będzie 3)
lubelskie	80	79	- 1 (kraśnicki - było 4 będzie 3)
lubuskie	41	41	bez zmian
łódzkie	98	97	- 1 (zduńskowolski - było 3 będzie 2)
małopolskie	137	138	+ 1 (miasto Kraków - było 32 będzie 33)
mazowieckie	182	183	+ 1 (warszawski zachodni - było 5 będzie 6)
opolskie	36	36	bez zmian
podkarpackie	85	84	- 1 (brzozowski - było 3 będzie 2)
podlaskie	49	49	bez zmian
pomorskie	96	96	bez zmian
śląskie	171	170	- 1 (miasto Siemianowice Śląskie - było 3 będzie 2)
świętokrzyskie	48	48	bez zmian
warmińsko-mazurskie	59	59	bez zmian
wielkopolskie	137	136	bez zmian
zachodniopomorskie	67	66	bez zmian
RAZEM	1 483	1 480	

W związku z powyższym w 2027 r. łączne wydatki na zadania polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej, przy utworzeniu **1 480 punktów pomocy prawnej** oraz kwocie bazowej w wysokości **6 487 zł**, wyniosą **115 209 120 zł** (w zaokrągleniu do pełnych tysięcy dla każdego województwa, kwota ta wyniesie łącznie 115 216 000 zł), co oznacza, że zaproponowana wysokość kwoty bazowej nie spowoduje przekroczenia określonego limitu wydatków na ten cel.

$$1\ 480 \times 6\ 487 \text{ zł} \times 12 = 115\ 209\ 120 \text{ zł}$$

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł,	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							

ceny stałe z 2026 r.)	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Przedmiotowy projekt nie określa zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, w związku z czym odstąpiono od analiz i oceny przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych, wskazanych w art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2025 r. poz. 1480, z późn. zm.).						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w tym osoby z niepełnosprawnością i starsze	Brak wpływu.						
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało negatywnego wpływu na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, jak również nie będzie miało negatywnego wpływu na sytuację i rozwój regionalny.						
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☒ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...				☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...				
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				
Komentarz: Brak wpływu								
9. Wpływ na rynek pracy								
Projektowana regulacja nie ma bezpośredniego wpływu na rynek pracy.								
10. Wpływ na pozostałe obszary								
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe			☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:			☐ informatyzacja ☐ zdrowie		
Omówienie wpływu		Brak wpływu na pozostałe obszary.						
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego								
Planuje się, że rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.								
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?								
Efekty wejścia w życie projektowanych rozwiązań będą natychmiastowe i nie wymagają pomiaru.								
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)								

